

CENTERPARTIET

Säter – en varm, grön och modern kommun

**Säter är en av Sveriges bästa kommuner att leva och verka i.
Vi är en nära kommun där alla känner delaktighet och
livskvalité.**

**Säter kännetecknas av gott miljötänkande och god
företagsamhet.**

För att nå denna vision så måste vi ta tillvara på de möjligheter som finns.
Centerpartiet skapar delaktighet i alla kommundelar och får saker att hända!

Politiskt program för perioden 2011-2014
Centerpartiet i Sätters kommun

Det handlar om
åstadkommission®

Detta vill vi åstadkomma:

- Ett attraktivare Säter
- Ekonomi i balans
- Kommunen som attraktiv arbetsplats
- Demokrati genom delaktighet
- Skola med hög kvalité
- Värdigt åldrande
- Människans välbefinnande
- Trygga barn och ungdomar som trivs med sin uppväxt
- Kulturen som lyskraft
- En levande stadskärna
- Attraktiva boenden
- Ett starkt näringsliv och arbete till alla
- Bra kommunikationer
- God miljö och bra mat
- Energiomställning för nya jobb och ökad konkurrenskraft
- God service i alla kommundelar

ETT ATTRAKTIVARE SÄTER

I ett attraktivare Säter finns utbud av olika typer av boenden i attraktiva miljöer. Invånarna känner trygghet. Ett rikt föreningsliv med många mötesplaner ger ökad delaktighet, inflytande och engagemang. Entreprenörsandan tas tillvara i utvecklingsarbetet. De viktigaste områdena att prioritera för den kommunala verksamheten är skola och äldreomsorg av hög kvalitet. För att nå hit krävs handlingskraft. Vi utgår från att alla människor är kreativa, fulla av talanger och med förmåga att åstadkomma saker. Vi vill ge människor frihet och verktyg att själv bestämma över sin vardag.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att gemensamt forma en positiv framtidsbild av Säter som en av Sveriges bästa kommuner att leva och verka i.
- Att kommunen ska bedriva ett aktivt utvecklingsarbete för att förbättra kommunens attraktivitet.
- Att alla kommundelar ska ges möjlighet att utvecklas och så långt möjligt vara självförsörjande på bostäder, arbete, rekreation och service.
- Att särskilt fokus läggs på områdena Skönvik, Säterdalen och stadskärnan.
- Att erbjuda god service samt skola och omsorg av hög kvalitet så att människor och företag väljer att flytta till vår kommun
- Att vi ska stödja de krafter som marknadsför vår bygd som en attraktiv kommun.
- Att polisen ska vara närvarande och i samverkan med andra arbeta förebyggande.

EKONOMI I BALANS

Centerpartiet i Säter har genom åren tagit stort ansvar och fått ordning på kommunens ekonomi. Nu vill vi gå vidare och utveckla den kommunala förvaltningen.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att en fortsatt ansvarsfull ekonomisk politik ska föras.
- Att investeringar ska klaras med egna medel.
- Att ledningssystemet för den kommunala verksamheten utvecklas mot ökad målstyrning med uppföljning av givna direktiv.
- Att i ökad utsträckning söka samverkan med intilliggande kommuner.

KOMMUNEN SOM ATTRAKTIV ARBETSPLATS

Kommunen är Sätters största arbetsgivare. Att säkerställa en fortsatt hög servicenivå samt framtida personalförsörjning förutsätter att kommunen uppfattas som en attraktiv arbetsplats. Särskilda insatser behövs den kommande tiden för att hantera framtida stora pensionsavgångar.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att politiker och tjänstemän ska ha tydligt skiljda roller

- Att kommunen ska vara en så attraktiv arbetsgivare att det går lätt att rekrytera och behålla kompetent personal.
- Att en plan snarast tas fram för kommande stora pensionsavgångar, t ex genom att införa trainee-tjänster som ett sätt att skola in nya personer till offentliga jobb
- Att öka jämställdheten mellan kvinnor och män
- Att genom aktiva insatser fortsätta att minska sjukfrånvaron
- Att förslagsverksamhet ska uppmuntras.

DEMOKRATI GENOM DELAKTIGHET

En öppen och fungerande dialog med kommunens invånare där vi lyssnar på synpunkter är en förutsättning för demokrati. Delaktighet, inflytande och engagemang förutsätter många mötesplatser. Ett demokratiskt samhälle är jämställt mellan kvinna och män.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att alla kommuninnevånare ska känna större delaktighet i de beslut som tas och i den utveckling som sker.
- Att kommunen aktivt ska efterfråga medborgares synpunkter i olika frågor och hur kunder upplever den service som erbjuds, t ex genom brukarundersökningar.
- Att skapa dialog med medborgare och föreningar genom regelbundna rådslagsmöten ute i kommundelarna.
- Att införa ungdomsråd/ungdomsfullmäktige för att underlätta ungas delaktighet
- Att utveckla de lokala brukarråden inom skolan
- Att fullmäktiges funktion vitaliseras i syfte att öka intresset för att delta aktivt i demokratiarbetet.
- Att alla ska likvärdiga villkor oavsett kön, i vården, skolan, på arbetsplatserna och i styrelserummen.

SKOLA MED HÖG KVALITÉ

Skolan ska utgå från varje elevs egna förutsättningar eftersom barn är olika och lär på olika sätt. Elevernas lust att lära ska tas tillvara och stimuleras. Grundläggande färdigheter såsom läsa, skriva och räkna ska prioriteras. Vi vill ha en skola med både ramar och kramar som stärker elevernas självkänsla. För att uppnå målet krävs att det politiska arbetet inriktas på att stödja pedagoger i sin yrkesutövning.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att prioritera en skola där alla elever får en bra utbildning utifrån sina förutsättningar.
- Att garantera en lugn och stimulerande miljö för lärande.
- Att det goda ledarskapet säkras i skolans miljö
- Alla prioritera elevers rätt till grundläggande färdigheterna läsa, skriva, räkna men att hela läroplanen ska följas i enlighet med skolinspektionen.
- Att kreativitet, idériakedom och entreprenörskap genomsyrar hela skolans verksamhet.
- Att elevers kunskaper ska bedömas på ett mer rättvist sätt.
- Att skolan ska mäta både elevers kunskap och hur bra eleverna mår.

- Att studieresultaten i alla ämnen tydligare ska följas upp.
- Att lärartätheten ska hållas på en nationellt jämförbart hög nivå av behöriga lärare i de ämnen de undervisar i.
- Att personalen i skolan får en kontinuerlig kvalificerad kompetensutveckling
- Att elevers inflytande ska stärkas genom aktiva elevråd och klassråd.
- Att brukarråd anpassas på det sätt som bäst underlättar inflytande och föräldraengagemang på varje enhet.
- Att resurser avsätts för att prioritera IT-utveckling i skolan
- Att fortsatt värna den kommunala kulturskolan.
- Att maten ska lagas på varje skola och ätas i en trevlig pedagogisk miljö.
- Att upphäva beslutet som försvårar anordnandet av studieresor och andra aktiviteter som innebär en kostnad över 100 kr för föräldrar.
- Att vi har en bra vuxenutbildning med flexibla kurser efter elevernas behov.
- Att Dahlander ska profileras som ett vård- och omsorgscollege på ett så attraktivt sätt att elever från andra kommuner söker sig hit.
- Att lärlingsutbildningar ska erbjudas i ökad utsträckning på gymnasiet.
- Att branschråd ska införas för alla program vid gymnasieskolan.

VÄRDIGT ÅLDRADE

Vi har alla olika behov och önskemål om hur vi vill bo när vi åldras. Därför bör valfrihet finnas där den enskilde ges frihet över sitt eget liv. Boende i äldreboenden ska erbjudas meningsfullhet och god vård. Seniorboenden och särskilt boende ska finnas i alla kommundelar i den omfattning som efterfrågas. Hög personaltäthet och medmänsklighet är viktigare än nybyggda lokaler.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att kommunen verkar för att tillskapa nya s k trygghetsbostäder som passar de som är för pigga för ett äldreboende men även vill ha anpassade lägenheter med närhet till andra människor, tillgång till gemensamhetslokaler, personal och möjlighet till gemensamma måltider.
- Att seniorboenden och platser för särskilt boende ska finnas i alla kommundelar motsvarande den omfattning som behövs. Det innebär att fler platser bör tillskapas i Kyrkbyn, i Enbacka och i Säter.
- Att behov av nya platser för särskilt boende i första hand ska tillskapas genom anpassning av befintliga lokaler.
- Att boende i äldreboenden ska ges ökad frihet att själv eller tillsammans med anhöriga utforma vården och hemtjänstens service på äldre dar.
- Att lagen om valfrihet för äldre ska införas i kommunen.
- Att anhängvården ska stödjas genom avlastning och utbildning
- Att slopa behovsprövning och istället inrätta en servicepeng i stället där pensionärer själva kan välja utförare av hemtjänst och fritidsaktiviteter.
- Att alla boende i äldreomsorgen ska garanteras möjlighet att komma ut varje dag, äta väl vällagad och näringsrik mat, ta emot anhöriga och vänner så ofta man vill, delta i gemensamma aktiviteter och ha sällskap vid besök till vården.

MÄNNISKANS VÄLBEFINNANDE

Människans välmående är beroende av att både kropp och själ mår bra. För det krävs tillgänglig vård av god kvalitet, men framförallt fokus på hälsofrämjande insatser. Samhället ska ge människor förutsättningar att må bra. Privata vårdgivare är ett värdefullt komplement.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att primärvård åter ska erbjudas även i Gustafs och Stora Skedvi, t ex genom offentlig eller privat vårdgivare.
- Att hemsjukvården överförs till kommunen i syfte att höja kvalitén, undvika dubbelarbete och minska risken att patienten hamnar mellan stolarna.
- Att ständigt verka för att Sätters kommun skall vara en handikappvänlig kommun.
- Att enkelt avhjälpta hinder för funktionshindrade ska åtgärdas senast 2010, t ex svårigheten för rullstolsbundna att ta sig över riksvägen i Säter.
- Att stötta organisationer, föreningar, bygdegårdsföreningar och studieförbund som tar ett lokalt ansvar för den gemensamma välfärden.

TRYGGA BARN OCH UNGDOMAR SOM TRIVS MED SIN UPPVÄXT

Barn ska känna trygghet under sin uppväxt och få de förutsättningar som behövs för att kunna utvecklas på ett så bra sätt som möjligt. Barnomsorg av hög kvalitet och tillgänglighet ska erbjudas för dem som önskar. Barn med särskilda behov ska mötas med respekt och få det stöd som behövs. Ungdomar ska uppleva sin uppväxt som positiv och meningsfull.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att barnomsorg av hög kvalitet ska erbjudas i alla kommundelar inom längst tre månader.
- Att flera olika alternativ till barnomsorg ska kunna erbjudas, t ex föräldrars egna lösningar för att nyttja barnomsorgspengen.
- Att barnen får vistas i stimulerande miljöer där lärande och utveckling gror.
- Att ungdomsgårdar i alla delar av kommunen ska stödjas
- Att fortsatt stödja föreningslivet så att barn och ungdomar stimuleras till meningsfull fritid, rörlig livsstil och grundlägger en god hälsa.
- Att resurser ska delas lika mellan idrotter som i huvudsak utövas av flickor och pojkar.
- Att droger bland ungdomar förebyggs.
- Att fortsatt stödja satsningen på verksamheten Våga Vilja Vara Ung
- Att polis regelbundet ska finnas närvarande i Säter och att de arbetar förebyggande tillsammans med skolor kring åtgärder när ungdomar begår brott.
- Att stödja och uppmuntra vuxna som nattvandrare på stan.
- Att barnperspektivet ska genomsyra alla politiska beslut.
- Att öka samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.
- Att familjen, kommunen, landstinget, polisen och övriga kontakter som barnet möter ska samverka vid behov av särskilda insatser.

KULTUREN SOM LYSKRAFT

Sätters invånare och besökare ska erbjudas kultur- och sportverksamhet som ger möjligheter till positiva upplevelser. När människor möts i kreativa former, i vackra miljöer som de är stolta över – då skapas tillväxt. I kommunen finns X föreningar som utövar X olika idrotter och många andra verksamheter. Föreningsverksamhet och möten mellan människor är grogrund för mänskligt växande, levande demokrati och lokalt utvecklingsarbete.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att erbjuda ett levande lokalt kulturliv som med många olika former av kultur.
- Att fortsatt ge stöd till studieförbunden.
- Att stödja lokala teaterföreningar och kulturgrupper som främjar mångfald.
- Att kommunen fortsatt ska stödja lokala evenemang som viktig PR för kommunen.
- Att tillgängligheten för huvudbiblioteket och skolbiblioteken i Enbacka och Kyrkbyn inte försämras.
- Att kulturverksamheten i ökad utsträckning samverkar med skolbiblioteken.
- Att kulturutbudet i Säterdalen ska ha lyskraft och stämma med den profil Säter vill kännetecknas med.
- Att bevara värdefulla kulturhistoriska miljöer.

EN LEVANDE STADSKÄRNA

Stadskärnan är stadens skyltfönster och den viktigaste stadsdelen. Den unika kulturmiljön är samtidigt en stor tillgång för besöksnäringen. Sätters karaktär som trivsamt, serviceinriktat småstad ska behållas. Det är därför viktigt att utveckla innerstaden som handelscentrum. I centrum ska alla känna sig trygga alla tider på dygnet.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att aktivt verka för en levande handelsstad och ökad samverkan för stadskärnans bästa.
- Att hitta en bättre lösning för trafikmiljön vid riksvägen och att bättre knyta samman stadskärnan med Säterdalen.
- Att öka tryggheten för boende och besökare i stadskärnan
- Att åtgärda stadens fasad mot riksvägen så att den uppfattas om mer tilltalande ges högsta prioritet, i mån av ekonomiskt utrymme bland olika stadsbyggnadsobjekt.
- Att kulturmiljön värnas genom att gammal bebyggelse skyddas samtidigt som ny bebyggelse tillåts.
- Att gatorna i Sätters innerstad rustas
- Att det finns poliser stationerade i Sätters kommun.
- Att framkomligheten för funktionshindrade förbättras.

ATTRAKTIVA BOENDEN

Attraktiva boenden ska kunna erbjudas i alla kommundelar och kännetecknas av närhet till bra skolor och service, småskaligheten, närheten till naturen och arbetsmarknaden i grannkommuner bidrar till en hög livskvalité. Vi ser byggande på landsbygden som positivt under förutsättning att det inte kommer i konflikt med jordbruket. Utbud av lägenheter i attraktiva områden för äldre gör det möjligt att frigöra villor för barnfamiljer.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att vända trenden så att kommunen får ett positivt flyttnetto
- Att attraktiva tomter och lägenheter ska kunna erbjudas i alla kommundelar.
- Att Säterbostäder ska fortsätta och erbjuda bra boende till rimlig hyresnivå.
- Att grönområden för lek och rekreation ska finnas inom 500 m från hemmet för alla.
- Att lägenheter i markplan prioriteras för äldre och funktionshindrades boende
- Att seniorboenden ska erbjudas i alla kommundelar, bl a vid Storhaga i Gustafs.
- Att möjlighet till hästnära boende marknadsförs.
- Att riktlinjer för framtida bebyggelse i dialog ska fastställas innan områden pekats ut i den fysiska planeringen. Värdefull åkermark ska inte bebyggas.
- Att byggande ska lokaliseras och utformas på ett sätt så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och andra naturresurser uppnås.

ETT STARKT NÄRINGSLEV OCH ARBETE TILL ALLA

Sätters kommun har lägst arbetslöshet i länet och ett starkt småföretagande. Företagande bör fortsatt stimuleras genom entreprenörskap i skolan och ett gott företagsklimat i kommunen. De gröna näringarna utgör kommunens viktigaste del inom näringslivet. Turismnäringen i Dalarna är snabbast växande i hela landet och bör tas tillvara på ett bättre sätt i Säter. Ungdomar ska ha möjlighet att snabbt ta sig in på arbetsmarknaden!

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att en öppen och samarbetsinriktad anda skall råda i alla näringslivskontakter. Det ska vara lätt att nå kommunledningen i Sätters kommun. Företagarna ska få det stöd de behöver så långt det är möjligt.
- Att kommunen blir mer aktiv i att söka EU-finansiering för olika utvecklingsprojekt
- Att kreativitet, entreprenörskap och företagande ska stimuleras genom hela skolsystemet, från förskolan till grundskolan och gymnasiet.
- Att kommunen ska anpassa sina upphandlingar så att små och lokala företag gynnas.
- Att niondeklassare ska erbjudas sommarjobb.
- Att industrimark och mark för handel ska finnas tillgänglig i alla kommundelar
- Att med ett aktivt arbete skapa etableringar på tillgängliga tomter.
- Att en strategi tas fram för hur kommunen på bästa sätt kan dra fördel av IKEA:s etablering i regionen.
- Att stödja samverkan mellan kommunens besöksmål i gemensam paketering av turistprodukter
- Att samarbete inom turistnäringen med Falun-Borlänge förstärks för bättre marknadsföring av kommunens attraktioner.

- Att Säterdalens unika miljö tas tillvara för ett brett kulturutbud och skapande av nya jobb inom upplevelse och naturturism och där ideella krafter tas tillvara på bästa sätt.
- Att allmänhetens tillgänglighet till Sätters camping säkras vid en försäljning
- Att utveckla rastplatser för att locka in fler turister.
- Att en nationell finansiär och en privat entreprenör söks för drift av biografmuseum.

BRA KOMMUNIKATIONER

Goda kommunikationer på väg och järnväg ger invånarna ökade möjligheter till arbete och studier, samtidigt som det ökar valmöjligheterna att välja bostadsort. Busstrafiken behöver förbättras då den är strategiskt viktig för pendling och studier. En förutsättning för att hela kommunen ska leva är ett bra vägnät.

Nätgemenskaper, bloggar, fildelning, sociala media och konsumtion av tv, video och musik ökar kraven på god bredbandsteknik. Kvaliteten på bredband ska vara hög i hela kommunen.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att barriäreffekten i form av genomfarten (RV 70) i Sätters tätort byggs om så att det blir lättare att ta sig mellan centrum och stationsområdet
- Att satsningarna på Dalabanan ska genomföras med en utvecklad pendeltågstrafik och en ombyggnation av stationsområdet.
- Att underhåll och investeringar av gatunätet ska ges hög prioritet
- Att landsbygdens vägar rustas för att hålla god kvalitet.
- Att det ska finnas ett tågstopp i Mora by
- Att det ska finnas en busshållplats för busslinje 205 i Gustafs.
- Att gång och cykelvägar byggs ut i Säter och i Gustafs.
- Att busstiderna för skolungdomar och andra att ta sig till och från sina studieorter bättre anpassas för turerna från Gustafs, Stora Skedvi m fl orter.
- Fler bussförbindelser med Borlänge, bl a fler kvällsturer från Borlänge till Säter.

GOD MILJÖ OCH BRA MAT

Sätters kommun ska kännetecknas av ett gott miljötänkande som en del av den strategiska profileringen. För detta behövs ett nytt sätt att tänka och ett betydligt mer offensivt miljöarbete från kommunens sida. Vi vill göra det enkelt och roligt för Sätters invånare att agera miljövänligt i vardagen.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att en miljöplan med mål för alla kommunens verksamheter snarast ska tas fram
- Att alla verksamheter inom kommunen ska ha ett systematiskt miljöarbete.
- Att det kollektiva resandet ska öka och att cykling stimuleras
- Att skolans arbete ska genomsyras av miljöengagemang.
- Att med hjälp av bl a studieförbunden genom folkbildning öka kunskapen om hållbar utveckling.
- Att kommunen i alla upphandlingar ska ställa miljökrav
- Att källsortering och andelen återvunnit avfall ökar.

- Att naturligt förekommande växt- och djurarter ska ges förutsättningar att fortleva i naturliga livsmiljöer.
- Att kommunens egna skogar ska brukas på ett ekologiskt föredömligt sätt i enlighet med standarden för FSC.
- Att åkerlandskapet aktivt ska brukas
- Att det kommunala reningsverket i Säterdalen om möjligt får en annan placering
- Att näringsämnen från slam i reningsverket ska återvinnas
- Att vattendirektivet genomförs i god dialog med gröna näringarna och med fokus på icke fungerande enskilda avlopp
- Att en livsmedelspolicy tas fram med målet om att god, vällagad, säker, hälsosam och klimatsmart mat ska serveras i alla kommunens verksamheter.
- Att kommunen i upphandling av livsmedel i ökad utsträckning ska efterfråga den kvalitet som närproducerat innebär
- Att andelen ekologiska produkter i kommunens inköp ska öka

ENERGIOMSTÄLLNING FÖR NYA JOBB OCH ÖKAD KONKURRENSKRAFT

Energi- och klimatomställningen innebär stora möjligheter till nya jobb och stärkt konkurrenskraft inte minst genom sänkt energiförbrukning. De gröna näringarna är en viktig resurs som har goda förutsättningar att bli vinnare i omställningen med ökad produktion av förnybar energi. Många invånare är beroende av bilen. Vi vill jaga utsläppen, inte bilarna och dess förare.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att en klimat- o energistrategi för hela den geografiska kommunen tas fram i bred dialog med olika aktörer
- Att samhällsplaneringen ska bygga på ett klimatsmart tänk och med mer energieffektiv bebyggelse.
- Vid byggande ska lågenergihus stimuleras och bästa möjliga teknik användas för att minimera miljöpåverkan
- Att satsningen på produktion av gårdsbaserad biogas stöds.
- Att laddstationer för elbilar ska installeras/finnas
- Att kommunen för egen del sträva efter att helt och hållet övergå till förnybar energi.
- Att kommunen i sina fastigheter underlättar för närvärme baserad på bioenergi
- Att utbyggnaden av vindkraft och solenergi stimuleras
- Att byggande med låg energiförbrukning stimuleras genom både ekonomiska och administrativa styrmedel.
- Att energianvändningen i kommunens lokaler och bostäder genom ett systematiskt arbete ska minska
- Att personal som kör mycket bil ska få utbildning i eco-driving.
- Att samtliga delar av kommunens verksamheter, inkl skolor involveras för att bidra till energi- och klimatomställningen
- Att bygga ut kollektivtrafiken och underlätta för ökat cyklande.

GOD SERVICE I ALLA KOMMUNDELAR

Alla kommundelar måste få möjlighet att utvecklas och så långt möjligt vara självförsörjande på bostäder, arbete, rekreation och service. Den försämring av serviceutbudet som pågår i Säter och på landsbygden måste mötas med aktiva insatser. En helhetssyn krävs där olika aktörer samverkar för det som är samhällsekonomiskt bäst.

Centerpartiet i Sätters kommun arbetar för

- Att kommunen arbetar mer aktivt med serviceplanering, uppföljning och ansvar för genomförande.
- Aktiva insatser för att bevara och utveckla serviceutbudet i Sätters tätort
- Att arbetsförmedlingen och polisen ska ha bemannad närvaro i tätorten.
- Att kommunal och annan offentlig service i Säter så långt möjligt samlokaliseras till ett gemensamt servicekontor i syfte att öka tillgängligheten.
- Att kommunen utvecklar samverkansavtal för att säkra dagligvarubutiker med strategisk betydelse och som har svårt att nå lönsamhet p g a för låg omsättning.
- Att primärvård fortsatt ska erbjudas även i Gustafs och St Skedvi.
- Att det ska finnas tankställen för fordon i alla kommundelar.
- Att skola, barnomsorg och äldreboende ska erbjudas i den omfattning som efterfrågas i Säter, Gustafs och Stora Skedvi.
- Att möjliggöra val av skola, vård och annan service i angränsande kommuner istället.
- Att återvinningsstationer ska finnas i Säter, Stora Skedvi, Gustafs och Silvberg.
- Att den lokalt stationerade brandkåren i Gustafs bevaras.
- Att öka mångfalden av utförare och leverantörer av service och tjänster inom det offentligt finansierade systemet.